

Tentamen Dynamisch Systeem

V.Naudot & R. Vitolo.

December 5, 2002

Bij het beantwoorden van vragen, argumenten moeten **duidelijk en logisch** geschreven zijn. In alle vraagstukken, de ruimte $\mathbb{R}^n$ is voorzien van de standaard Euclidische norm.

VRAAG I (COLLEGE-STOF): Zij $\Phi : \mathbf{K} \subset \mathbb{R}^p \rightarrow \mathbb{R}^n$ een gladde afbeelding

▷ Laat $p = n$. Geef de betekenis van de volgende uitspraak: " Φ is een **hyperbolische diffeomorfisme**".

▷ Neem weer aan dat $p = n$. " $P \in \mathbf{K}$ is een recurrent punt". Wat betekent dat?

▷ Stel dat $n = 1$. Wat zegt de **Impliciet Functie Stelling**?

VRAAG II: Beschouw de volgende differentieelvergelijkingen:

$$\mathcal{X}_b : \begin{cases} \dot{x} = y^2 \\ \dot{y} = x^2 + bxy \end{cases} \quad (1)$$

▷ Neem $x = r \cos \theta$, $y = r \sin \theta$. Druk vergelijken (1) nu uit in poolcoördinaten. Vind een vectorveld $\mathcal{Y}_b$ zo dat $\mathcal{Y}_b$ equivalent met $\mathcal{X}_b$.

▷ Laat eerst zien dat er een uniek $\theta_0 \in (0, \frac{\pi}{2})$ bestaat zodat

$$\cos^3 \theta_0 = \sin \theta_0.$$

Bepaal voor het geval $b = -1$ de verzameling van de singulariteiten in de opgeblazen ruimte ("the blown-up space").

▷ Bepaal de aarde van de singulariteiten in het geval waarbij $b = -1$.

▷ Neem nu aan dat $b \sim -1$. Laat zien dat er een gladde functie $\alpha(b)$ bestaat zodanig dat $\alpha(-1) = \theta_0$ and dat $\cos^3(\alpha(b)) = \sin(\alpha(b))$. Bepaal de aarde van de singulariteiten in dit geval.

▷ Teken een lokale faseportret van (1) in de buurt van $(x, y) = (0, 0)$.

VRAAG III: Beschouw de volgende vectorveld op $\mathbb{R}^2$:

$$\begin{aligned} \dot{x} &= -x^2 + 4x - \frac{11}{3} + y \\ \dot{y} &= 3y^2 + 2y + \varepsilon + \log\left(\exp\left|\frac{x}{3x - 3\varepsilon}\right|\right) \end{aligned} \quad (2)$$

where, $x \neq \varepsilon$, $\varepsilon > 0$.

▷ Laat zien dat er $\mathcal{X}$ geen singulariteiten heeft.

▷ Neem aan dat $\Gamma = \{\Gamma(t), t \in \mathbb{R}\}$ is een baan van $\mathcal{X}$. Laat zien dat Γ geen periodieke baan is van $\mathcal{X}$.

▷ Neem nu aan dat Γ is een recurrente baan.

▷ ▷ Laat zien dat er een begrensde gebied $\mathcal{U} \subset \mathbb{R}^2$ invariant onder de flow.

▷ ▷ Laat zien dat zulk gebied niet bestaat.

▷ ▷ Laat zien met behulp van een andere argument dat er geen recurrente banen bestaan.

VRAAG IV. Beschouw de volgende vergelijking:

$$\begin{cases} \dot{x} = \sqrt{2}x + 2\sqrt{2}x^2y + \sqrt{2}x^3y^2 \\ \dot{y} = -y - 3xy - 3x^2y^3 - x^6y^7 \end{cases} \quad (3)$$

▷ Toon aan dat $(0, 0)$ is een geïsoleerde singulariteit;

▷ Schrijf (3) in zijn Poincaré-Dulac normale vorm in een punt $(0, 0)$.